

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֵךְ וְרַק לְשֵׁם שְׁמַיִם.

לְמִיפְרָק קוּב"ה וּשְׂכִינְתִּיהָ וְיִשְׂרָאֵל מִגּוֹ גְלוּתָא. עֵיין בְּזֶהר
הַקְדוּשׁ כִּי תִצָּא רַפ"א. בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. לְשׁוֹן תְּפִילַת רַבִּי חַיִּים וִיטָאָל.
לְתַקּוֹן הַשְּׂכִינָה הַקְדוּשָׁה, וּלְתַקּוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל עִם הַשֵּׁם.
לְשׁוֹן הַרְמָח"ל. וְלַעֲשׂוֹת נֶחֱמַת רוּחַ גָּדוֹל לְהַבְרָא יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה.
לְשׁוֹן הִיסוּד וְשׁוּרֵשׁ הָעֲבוּדָה.

מזמור לאסף לשולחן שבת

שמחת תורה – וזאת הברכה ופרשת בראשית

עלון מס' 47 נשמח לקבל הארות

פרשת ואת הברכה

על ידי מדת הענוה אפשר לזכות לדרגות עצומות

בעבודת השם יתברך

פרק לג פסוק א: וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בָּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ
הָאֱלֹקִים. זֶה לְשׁוֹן הָאוֹר הַחַיִּים הַקְדוּשׁ: אִישׁ הָאֱלֹקִים.
יִתְבָּאֵר הַכְּתוּב עַל דֶּרֶךְ אוֹמֵרִם ז"ל (עֲרִכִין י"ז). וְזֶה לְשׁוֹנִם
אִם יְבוֹא הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לִישֵׁב בְּדִין עִם אֲבֵרָהֶם יִצְחָק
וַיַּעֲקֹב אֵינֶם יְכוּלִים לַעֲמֹד בִּפְנֵינוּ ע"כ, הֵא לְמַדַּת כִּי מֵה
שְׁמוּעִילִים הַצַּדִּיקִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם וּבַהֲתַעֲצָמוֹתֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה
אֵינֶם אֵלָּא לְזִכּוֹת מִכַּח הַרְחָמִים אֲבֵל בְּדִין לֹא, וְכַמֵּאֵמֶר דּוּד
(תְּהִלִּים קמ"ג ב) וְאֵל תְּבוֹא בְּמִשְׁפָּט אֶת עַבְדְּךָ כִּי לֹא יִצְדַּק
לִפְנֶיךָ כֹּל חַי פִּירוּשׁ כֹּל צָדִיק שִׁיקְרָא חַי, וְכַאֲן הוֹדִיעַ הַכְּתוּב
כִּי צָדִיק זֶה (מֹשֶׁה) נִתְעַצֵּם וּפִעַל הַטוֹב אִפִּילוֹ בְּעֶרֶךְ בַּחֲנִינָת
הַדִּין הַרְמוֹז בְּאֱלֹקִים, וְהוּא אוֹמְרוֹ אִישׁ הָאֱלֹקִים וְאִם יְבוֹא
ה' לַעֲמֹד עִמּוֹ בְּדִין יוֹכֵל כִּי הַפְּלִיא לַעֲשׂוֹת הַטוֹב וְהַיֶּשֶׁר.

כְּלוֹמֵר שֶׁאִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הִיָּה יוֹשֵׁב בְּדִין עִם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הִיָּה
יְכוֹל לַעֲמֹד לִפְנֵינוּ, וְהָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים לֹא הָיוּ זֹכִים לַזֶּה.

וְלֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין מֵהִי הַסִּיבָה לְגַדְלוֹתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה יוֹתֵר
מֵהָאֲבוֹת הַקְדוּשִׁים, וְכִנְרָאָה בְּמַדַּת הָעֲנוּהָ כְּפִי שֶׁהַתּוֹרָה
הַעֲדִידָה עָלָיו (בְּמִדְבָּר יב ג) וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה.

וּבַעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכַּאֲן לְמַדְנוּ שֶׁעַל יְדֵי מַדַּת הָעֲנוּהָ
אֲפֻשֶׁר לְזִכּוֹת לְדִרְגוֹת עֲצוּמוֹת בְּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וְתַפְּסֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּחֱמָה לְקַיֵּם אֶת מִזְה שְׁלִמְדֵנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל
דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁבָר וְנִדְרָה:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִּי בְּכָל־עֵמָךְ
יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֲהוּבָיִךְ הַקְדוּשִׁים, לַעֲזוֹת וּשְׁפִלּוֹת אֲמִיתִית,
וְעַל יְדֵי זֶה אֶזְכֶּה לְדִרְגוֹת עֲצוּמוֹת בְּעֲבוּדָתְךָ.

פרשת בראשית

פרק א פסוק א פֶּרֶשׁ"י אִמֵּר רַבִּי יִצְחָק, לֹא הִיָּה צָרִיךְ
לְהַתְחִיל אֶת הַתּוֹרָה אֲלֵא מֵהַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֵם, שֶׁהִיא מִצְוָה
רִאשׁוֹנָה שֶׁנִּצְטוּ יִשְׂרָאֵל, וּמֵה טַעַם פֶּתַח בְּבִרְאשִׁית, מִשּׁוּם
כֹּחַ מַעֲשֵׂיו הַגִּיד לַעֲמֹד לְתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם (תְּהִלִּים קיא ו)
שֶׁאִם יֹאמְרוּ אוֹמוֹת הָעוֹלָם לְיִשְׂרָאֵל, לִיסִטִּים אַתֶּם,
שֶׁכִּבְשִׁתֶּם אֲרָצוֹת שִׁבְעָה גּוֹיִם, הֵם אוֹמְרִים לָהֶם, כֹּל הָאָרֶץ
שֶׁל הַקְּב"ה הִיא, הוּא בְּרָאָה וְנִתְּנָה לְאִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל עַכ"ל.

לֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין, אִם הִיָּה כְּתוּב קוֹדֵם הַמִּצְוּוֹת, וְאַחֵר כֹּךְ
בְּרִאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים, וְכִי אִזּוֹ לֹא יְכוּלוּ לַעֲנוֹת לְגוֹיִים כֹּל

הָאָרֶץ וְכו'. וְהִי רַצוֹן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֹאִיר עֵינֵינוּ בַּתּוֹרָתוֹ
הַקְדוּשָׁה.

וזה מחזק את הלומדים שלא יהיו במצב

של היפך ישוב הדעת

פרק א פסוק ה וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּדֶרֶךְ דְּרוֹשׁ: כִּיּוֹן שֶׁהָעוֹלָם לֹא נִבְרָא אֶלָּא
בְּשִׁבְלֵי הַתּוֹרָה, כַּדְּבָרִי הַזֶּהר הַקְדוּשׁ (וַיִּקְרָא דָף יא ע"ב ד"ה
וְאֵלֶּיךָ אֵינֶנּוּ: "בְּגִין דְּעִלְמָא לֹא אֲתִבְרִי אֶלָּא בְּגִין אוֹרִיָּתָא")
וּבְדֶרֶךְ כָּלִל כִּשְׁהָאֲדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה (וּבִפְרָט גְּמָרָא) בַּתְּחִילָה
אֵינֶנּוּ מִבִּין, וְרַק אַחֲרֵי עֲמַל מִבִּין, בָּאָה הַתּוֹרָה לְלַמֵּד שְׂגָם
בְּרִיאַת הָעוֹלָם הִיָּתָה בְּאוֹפֵן כֹּזֶה שֶׁהַיּוֹם מִתְחִיל מֵהַלִּילָה,
וְרַק אַחֲרֵי כֵּמָה שְׁעוֹת מִגִּיעַ הָאוֹר, וְזֶה מַחֲזֵק אֶת הַלּוֹמְדִים
שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּמִצָּב שֶׁל הִיפֵךְ יִשׁוּב הַדַּעַת כֹּאֲשֶׁר לּוֹמְדִים גְּמָרָא
וְאֵינֶם מִבִּינִים, שֶׁכֹּךְ הִיא הַדֶּרֶךְ הַרְגִּילָה בְּבִרְיָאָה, קוֹדֵם
חוּשֶׁךְ וְאַחֵר כֹּךְ אוֹר, וַיִּזְכּוּ לְשִׁמוּחַ בְּלִימוּדִם יוֹתֵר וַיּוֹתֵר
מִמוּצָא שֶׁלֵּל רַב. (כְּלִשׁוֹן הַפְּלֵא יוֹעֵץ עֶרֶךְ שְׁמַחָה)

וְתַפְּסֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּחֱמָה לְקַיֵּם אֶת מִזְה שְׁלִמְדֵנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל
דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁבָר וְנִדְרָה:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִּי בְּכָל־עֵמָךְ יִשְׂרָאֵל,
בְּנִיָּה אֲהוּבָיִךְ הַקְדוּשִׁים, לַדַּעַת, לְאִכּוֹר, וְלַהֲשִׁיב אֶל לִבִּי
שֶׁבַחֲחִילָת הַלִּימוּד לֹא מִבִּינִים, וְרַק אוֹחֲרֵי הָעֲמַל מִבִּינִים, וְשִׁכְךָ
הִיא הַדֶּרֶךְ, וְלֹא יִהְיֶה לִּי מִצָּב שֶׁל הִיפֵךְ יִשׁוּב הַדַּעַת מִזְמַת
שְׁאִינִי מִבִּין אֶת הַלִּימוּד, וְאִפִּילוֹ לְרַגֵּעַ קָל, וְאוֹכָה לְכַמוּד,
וְלַדַּעַת, לְאִכּוֹר, וְלִקְיִים, אֶת כֹּל הַתּוֹרָה כּוֹלֵל לְשֵׁם שְׁמַיִם
וּבְשִׁמּוּחָה עֲצוּמוֹה, יוֹתֵר וַיּוֹתֵר מִמוּצָא שֶׁלֵּל רַב.

וּבַעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹד י"ל שֶׁאִם יִזְכֶּה הָאָדָם לַחֲיוּת בּוֹזֵמֵן
חֲבִלִי מִשִּׁיחַ וּמִצָּבִם שֶׁל יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה כַּחוּשֶׁךְ, יָדַע שֶׁהָאוֹר
קָרוֹב לָבֹא.

וְתַפְּסֵל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁנֶּחֱמָה לְקַיֵּם אֶת מִזְה שְׁלִמְדֵנוּ, וְכִדְאִי לְהַתְפַּסֵּל
דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁבָר וְנִדְרָה:

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, יְהִי רַצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִּי בְּכָל־עֵמָךְ
יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֲהוּבָיִךְ הַקְדוּשִׁים, לַדַּעַת, לְאִכּוֹר, וְלַהֲשִׁיב
אֶל לִבִּי, שְׁאֲחֲרֵי הַחוּשֶׁךְ יִבֹּא הָאוֹר.

פסוק ה: רַש"י ד"ה יוֹם אֶחָד. לִמָּה כְּתֹב אֶחָד, לִפִּי שֶׁהִיָּה
הַקְּב"ה יַחֲדִיד בְּעוֹלָמוֹ, שֶׁלֹּא נִבְרָאוּ הַמַּלְאָכִים עַד יוֹם שֵׁנִי, כֹּךְ
מִפְּרוּשׁ בְּבִרְאשִׁית רַבָּה. עַכ"ל. לֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין: א. מִדּוּעַ
נִבְרָאוּ דּוּקָא בְּיוֹם הַשֵּׁנִי. ב. לִמָּאִי נִפְקָא מִינָּה. ג. מִדּוּעַ לֹא
כְּתוּב מִפְּרוּשׁ זֵמֵן בְּרִיאַת הַמַּלְאָכִים כִּמּוֹ כֹּל שֶׁאֵר הַבְּרִיָּאָה.

השילטון הוא רק ברשות השם יתברך

פסוק יח: וְלִמְשַׁל בְּיוֹם וּבְלִילָה. לֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין מֵה הַכוּוֹנָה
וְלִמְשׁוֹל, וְכִנְרָאָה הַבִּיאוֹר הוּא שֶׁכֹּאֲשֶׁר הַשֵּׁם מֵאִירָה הִיא
כֹּאִילוֹ שׁוֹלְטַת עַל כֹּל הַמְּקוֹם שֶׁהִיא מֵאִירָה, וְכֵן הִירַח, כִּמּוֹ
מוֹשֵׁל עַל עִיר שֶׁמַּחֲלִיט מֵה יִהְיֶה בַּעִיר, כֹּךְ הֵם כּוֹיְכוֹל
מַחֲלִיטִים שֶׁכַּאֲן יִהְיֶה אוֹר.

אִמֵּנִם לֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין מֵה בֹא הַפְּסוּק לְלַמֵּדְנוּ, וּבַעֲזֶרֶת הַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ י"ל שֶׁכֹּאֲשֶׁר רוֹאִים אָדָם שֶׁנִּרְאָה כְּשׁוֹלֵט בְּאִיזָה
מְקוֹם, צָרִיךְ לַדַּעַת שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִתֵּן לוֹ רִשּׁוּת לַזֶּה, וְלֹא

יטעו לחשוב שהוא מעצמו יכול לשלוט בלי גזירת השם יתברך, וזה שכתוב ויתן אותם אלוקים וכו' ולמשול וכו'.

וְתַפְּלַל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָהּ לְקַיֵּים אֶת מַה שְׁלֹמֹדָנוּ, וּבְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁיבָר וְנִדְכָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיהָ, שְׁתַּנְפְּנֵי בְּכָל עֲמָה יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֱהוּבָיָהּ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת, לְאִכּוֹר, וּלְהַשִּׁיב אֶל לְבִי, שֶׁכָּל הָאֲנָשִׁים שְׁנֵרָאִים שׁוֹלְטִים בְּאִיזָה מְקוֹם, אַתָּה נָתַת לָהֶם רְשׁוּת לָזֶה, וְלֹא אִטְעָה לְחֻשׁוֹב שֶׁהֵם מַעֲצָמָם יִכּוּלִים לְשַׁלֹּט בְּלִי גְזִירָתְךָ.

פסוק כב: ויברך אותם. פרש"י: לפי שמחסרים אותם וצדין מהם ואוכלין אותם, הוצרכו לברכה. עכ"ל.

כלומר כיון שהבורא יתברך חפץ שיהיו חיות בעולם, והרי צדין מהם ואוכלים אותם, קבלו ברכת פְּרוּ ורְבוּ וכו'.

בעזרת השם יתברך מכאן נלמד שאם האדם רואה שנעשה לו איזה חסרון בממון או בכל דבר אחר, ידע שממה נפשך אם נגזר עליו שיהיה לו כך וכך ממון, אז גם אם נראה שכעת הפסיד, ודאי שירוויח ממקום אחר, ואם נגזר שיפסיד ולא ירוויח ממקום אחר, ודאי שזה נעשה בהשגחה פרטית מאת השם יתברך לטובתו הנצחית.

ואם היו בני האדם זוכים להשיב אל ליבם דבר זה, היה להם הרבה פחות צער, שנאת חנם, מחלוקת ולשון הרע. (כגון שחבירו גרם לו הפסד ממון)

וְתַפְּלַל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָהּ לְקַיֵּים אֶת מַה שְׁלֹמֹדָנוּ, וּבְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁיבָר וְנִדְכָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיהָ, שְׁתַּנְפְּנֵי בְּכָל עֲמָה יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֱהוּבָיָהּ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת שֶׁאִם יִהְיֶה לִי אִיזָה חֲסָרוֹן בְּמִמּוֹן אוּ בְּכָל דָּבָר אֲחֵר, תַּעֲזֹרְנִי לְדַעַת שֶׁאִם נִגָּזַר עָלַי שִׁיחִיָּה לִי דָּבָר פְּלוּנִי אֲזַ גַּם אִם נִרְאֶה שִׁכְעַת הַפְּסִידָתִי, וְדָאֵי שֶׁאֲקַבֵּל אוֹתוֹ מִמְּקוֹם אֲחֵר, וְאִם נִגָּזַר שֶׁאֲפִסִּיד וְלֹא אֲרֻיִּחַ מִמְּקוֹם אֲחֵר, וְדָאֵי שֶׁזֶה נַעֲשֶׂה בְּהַשְׁגָּחָה פְּרִטִּית מֵאֵתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְטוֹבָתִי הַנִּצְחִית, וְעַל יְדֵי שְׁתַּעֲזֹרְנִי לְהַשִּׁיב אֶל לִיבִי דָּבָר זֶה, יִהְיֶה לִי פְּחוּת צַעַר בְּחַיִּי, וְלֹא אֲבֹא לִידֵי מִזְחֻלֻּקָת שִׁנְאָת חַיִּים וְלִשְׁוֹן הָרַע.

פסוק כח: ויברך אתם וכו' לא זכיתי להבין מדוע כתוב פעמיים אלוקים.

פרק ב פסוק יא: שם הַאֲחָד פִּישׁוֹן וכו'. **ופסוק כ:** ויקרא הַאֲדָם שְׁמוֹת לְכָל הַבְּהֵמָה וְלַעֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה.

לא זכיתי להבין מדוע את שם הנהרות השם יתברך קרא, ואת שם הבהמות וכו' האדם קרא.

פסוק יח: אַעֲשֶׂה לוֹ עֵצַר כְּנָגְדוֹ. איתא בגמרא הקדושה יבמות סג. ואמר רבי אלעזר מאי דכתיב {בראשית ב-יח} אעשה לו עזר כנגדו זכה עוזרתו לא זכה כנגדו. ע"כ. הלשון

זכה מתבאר ע"פ רש"י בסוטה יז. ד"ה זכו. ללכת בדרך ישרה שלא יהא הוא נואף ולא היא נואפת. עכ"ל. כלומר הלשון זכו הוא שמירת הקדושה, ולפי זה מה שכתוב זכה עוזרתו הכוונה שהוא שומר על קדושתו, ובעזרת השם יתברך מכאן נלמד לקח שכלל שהאדם יזכה לשמור על קדושת ישראל כך אשתו תהיה לו לעזר.

וְתַפְּלַל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָהּ לְקַיֵּים אֶת מַה שְׁלֹמֹדָנוּ, וּבְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁיבָר וְנִדְכָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיהָ, שְׁתַּנְפְּנֵי בְּכָל עֲמָה יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֱהוּבָיָהּ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת, לְאִכּוֹר, וּלְהַשִּׁיב אֶל לְבִי, שֶׁכָּכֵל שֶׁהָאָדָם יִזְכֶּה לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשָׁתוֹ כִּךְ אֲשֶׁתוֹ תִּהְיֶה לוֹ לְעֹזֵר, וְתַעֲזֹרְנִי לְשִׁמּוֹר מֵאוּד עַל קְדוּשָׁת יִשְׂרָאֵל וְעַל יְדֵי זֶה אֲשֶׁתִּי תִּהְיֶה לִי לְעֹזֵר.

פסוק כ"ד: עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְיִדְבַּק בְּאִשְׁתּוֹ" וכו' היינו שכיון שההרגלים והמידות של האדם מלידתו עד נשואיו יכולים למנוע את השלום בית עם אשתו, יַעֲזֹב אִישׁ אֶת מַה שֶׁהִתְרַגַּל בְּבֵית אָבִיו וּבְבֵית אִמּוֹ, כְּדִי לְהִגִּיעַ לְדְבַק בְּאִשְׁתּוֹ, היינו אחדות עם אשתו.

וְתַפְּלַל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָהּ לְקַיֵּים אֶת מַה שְׁלֹמֹדָנוּ, וּבְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁיבָר וְנִדְכָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיהָ, שְׁתַּנְפְּנֵי בְּכָל עֲמָה יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֱהוּבָיָהּ הַקְדוּשִׁים, לְקַנּוּת אֶת כָּל הַמִּידוֹת הַטּוֹבוֹת בְּשִׁלְמוֹת, וְתַצִּילֵנִי מִכָּל הַמִּידוֹת הָרָעוֹת וּמֵהַרְגָּלִים רָעִים, וְעַל יְדֵי זֶה אֲזַכֶּה לְשִׁלּוֹם בֵּית אִמִּיתִי וְלִהְיוֹת הַשְׁכִּינָה הַקְדוּשָׁה בְּבֵיתִי תַּמִּיד מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

פרק ג פסוק ח: וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ. לא זכיתי להבין מדוע כתוב לשון יחיד, ובעזרת השם יתברך י"ל כאן יש רמז לדברי הגמרא בסוטה י. והיינו דאמר אינשי איהו בי קארי ואיתתיה בי בוציני, כלומר הוא בדלועים גדולים ואשתו בדלועים קטנים, היינו מה שהאיש עושה אשתו עושה, לכן כתוב ויתחבא לשון יחיד שהאשה נגררת אחריו.

וזה עצה טובה לאדם שרוצה שאשתו תתחזק ביראת שמים, שאחרי שהוא יתחזק (ויתייחס אליה בכבוד כדברי הגמרא ביבמות סב: והמכבדה יותר מגופו) גם אשתו תזכה להתחזק אחריו.

וְתַפְּלַל לַיהוָה יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹתָהּ לְקַיֵּים אֶת מַה שְׁלֹמֹדָנוּ, וּבְדָאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זְשִׁיבָר וְנִדְכָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיהָ, שְׁתַּנְפְּנֵי בְּכָל עֲמָה יִשְׂרָאֵל, בְּנִיָּה אֱהוּבָיָהּ הַקְדוּשִׁים, לְהַתְחַזֵּק בִּירְאַת שְׁמַיִם בְּכָל יוֹם, וְתַעֲזֹרְנִי לְאַהֲבָה אֶת אִשְׁתִּי כְּנִפְי וּלְכַבֵּדָהּ יוֹתֵר מִנִּפְי, וְעַל יְדֵי זֶה גַּם הִיא תִּזְכֶּה לְהַתְחַזֵּק אַחֲרָי.

פסוקים יב יג: וַיֹּאמֶר הָאָדָם הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי. וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הִנֵּחֵשׁ הִשְׁיָאֲנִי וְאֶכֶּל. (אע"פ שאין לנו שום השגה בגדלותם של אדם הראשון וחוה, מ"מ באנו לבאר בעזרת השם יתברך את העניין בדרך פשוט)

הרי יש לאדם בחירה והיתה לו אפשרות לא לשמוע בקול אשתו, וכן האשה יכלה לא לשמוע בקול הנחש, אלא שזו דרכם של בני האדם שכאשר שואלים אותם מדוע עשית כך וכך, עונים זה אשמת השני, על דרך מה שכתוב במשלי (פרק כא פסוק ב) כֹּל דֶּרֶךְ אִישׁ יִשָּׁר בְּעֵינָיו, ורצון השם יתברך שהאדם יהיה אוהב את התוכחות, כדברי המשנה הקדושה באבות (פרק ו משנה ו) והטעם הוא שעל ידי קבלת התוכחות האדם יכול לזכות לעבוד את השם יתברך טוב יותר, שזו היא תכלית החיים.

וְתַפְּלַל לַהֲשִׁים יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹכָה לְקַיִּים אֶת מֹה שְׁלֵמִדְנוּ, וּבְדֹאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זֶשְׁבֵּר וְנִדְבָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִי בְּכָל עֲמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֱהוֹבֶיךָ הַקְדוּשִׁים, לְדַעַת, לְאִכּוֹר, וּלְהַשִּׁיב אֶל לְבִי, שֶׁכָּל דְּרָךְ אִישׁ יִשָּׁר בְּעֵינָיו, וּרְצוֹנְךָ שֶׁהָאָדָם יִהְיֶה אוֹהֵב אֶת הַתּוֹכְחוֹת, וְתַעֲזָרֵנִי לְדַעַת שֶׁהֵם לְטוֹבֹתֵי הַנְּחֻמָּה, וְעַל יְדֵי זֶה אוֹכֵה לְאֵהוֹב אוֹתָם.

וְתֹאמַר הָאֵשֶׁה. לְכַאוּרָה הִיא מְסַפִּיק לְכַתּוּב וְתֹאמַר.

פסוק יד: וְעַכְרָ תֹאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. מְקַשִּׁים שֶׁלְכַאוּרָה זוֹ בְּרַכָּה שְׁאִינוּ צָרִיךְ לְטָרוּחַ כָּלל בְּחִיפּוֹשׁ אַחֲרֵי מְזוֹנוֹתַי, שֶׁהִרֵי הָעֵפֶר מְצוּי בְּכָל מְקוֹם, וְתִירְצוּ שְׁכִינּוֹ שְׁאִינוּ צָרִיךְ לְחַפֵּשׁ אַחֵר מְזוֹנוֹתַי אִינוּ מְרַגִּישׁ תְּלוּי בַּהֶשֶׁם יִתְבַּרְךָ, וּמִמִּילָא אִינוּ מִתְפַּלֵּל וְזוֹ הַקִּלְלָה. (כַּעֲיֵן מַה שֶׁכְּתוּב וְרַם לְבַבְךָ וְשִׁכַּחְתָּ אֶת הַשֵּׁם) (סֵפֶר לְקוּטֵי יְהוּדָה בְּשֵׁם הַרְבִּי ר' בּוֹנִים מִפְּרִישִׁסְחָא פְּרִשְׁתָּ תוֹלְדוֹת ד"ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה)

וּבַעֲזַרְתָּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מִכָּאֵן נִלְמַד לְקַח גְּדוֹל, מִי שֶׁפְּרַנְסָתוֹ בָּאָה בְּקוּשִׁי וּבְצִמְצוּם וְצָרִיךְ תְּמִיד לְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ אֶת פְּרַנְסָתוֹ, צָרִיךְ לְשִׁמּוּחַ בִּזָּה מְאֹד, שֶׁהִרֵי בְּמִצַּב זֶה זֹכֶה הוּא לְהַרְגִישׁ שֶׁהוּא תְלוּי בַּהֶשֶׁם יִתְבַּרְךָ וּמִמִּילָא זֹכֶה לְקִירְבַּת הַשֵּׁם גְּדוֹלָה.

וְתַפְּלַל לַהֲשִׁים יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹכָה לְקַיִּים אֶת מֹה שְׁלֵמִדְנוּ, וּבְדֹאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זֶשְׁבֵּר וְנִדְבָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, אִם גָּזַרְתָּ עָלַי אוֹ עַל אוֹחֵד מִלְּעַמִּי יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֱהוֹבֶיךָ הַקְדוּשִׁים, פְּרִנְסָה בְּקוּשִׁי וּבְצִמְצוּם לְטוֹבֹתֵינוּ, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִי לְשִׁמּוּחַ בִּזָּה מְאֹד, שֶׁהִרֵי בְּמִצַּב זֶה אֲנִי זֹכֵם לְהַרְגִישׁ תְּלוּי בְּךָ, וְלִהְיוֹתִי אֵלֶיךָ, וְעַל יְדֵי זֶה זֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ מְאֹד.

פסוק טז: פְּרִשִׁי עֲצוֹנְךָ. זֶה צֵעַר גִּידוֹל בְּנִים (עִירוֹבִין ק:): וְהִרְנֵךְ. זֶה צֵעַר הָעֵבֶר: בְּעֶצֶב תִּלְדִּי בְנִים. זֶה צֵעַר הַלִּידָה: עַכ"ל. לֹא זֹכִיתִי לְהַבִּין מִדּוּעַ לֹא נִכְתַּב כְּסֵדֶר: עֵיבוֹר, לִידָה וְגִידוֹל.

פסוק יט: פְּרִשִׁי בִזְעַת אִפֶּיךָ. לְאַחַר שֶׁתִּטְרַח בּוֹ הִרְבָּה. עַכ"ל. אִמְנֵם מִי שֶׁזֹּכֶה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עוֹל תּוֹרָה, לֹא יִצְטָרֵךְ לְטָרוּחַ, וְכִדְבָרֵי הַמִּשְׁנָה (בְּאַבוֹת ג ה) רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הֶקְנָה אֹמֵר, כָּל הַמְקַבֵּל עָלָיו עַל תּוֹרָה מְעַבִּירִין מִמֶּנּוּ עַל מַלְכוּת וְעַל דְּרָךְ אֲרָץ.

וְכַתֵּב הַחֹפֶץ חַיִּים בְּשִׁמִּירַת הַלְשׁוֹן (שֶׁעַר הַתּוֹרָה פֶּרֶק ג) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: מִשְׁמַע דִּין קָא אִם מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עַל הַתּוֹרָה שֶׁלֹּא לְהִתְרַפּוֹת מִמֶּנָּה בְּשׁוֹם אִפֶּן, כְּשׁוֹר שְׁנוֹתָיִן עָלָיו הָעַל. עַכ"ל.

אִמְנֵם, כִּינּוֹן שֶׁנִּצְטוּינִי בְּתוֹרָה (דְּבָרִים ד טו) וְנִשְׁמַרְתָּם מֵאֵד לְנִפְשִׁיתִיכֶם, וְאִם הָאָדָם לּוֹמֵד לְמַעֲלָה מִכּוּחוֹ עֲלוּל הוּא לְהַזִּיק לְבְרִיאוֹתָיו, וְדֹאֵי שְׁכוּנוֹת הַחֹפֶץ חַיִּים לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ עוֹל תּוֹרָה רַק כִּפִּי כּוּחוֹ, וְכִדְבָרֵי שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (בְּקֵהֶלֶת ט י) כָּל אֲשֶׁר תִּמְצָא יָדְךָ לַעֲשׂוֹת בְּכַחַךְ עֲשֵׂה.

וְתַפְּלַל לַהֲשִׁים יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹכָה לְקַיִּים אֶת מֹה שְׁלֵמִדְנוּ, וּבְדֹאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זֶשְׁבֵּר וְנִדְבָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִי בְּכָל עֲמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֱהוֹבֶיךָ הַקְדוּשִׁים, לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵי בְּכָל יוֹם, עוֹל תּוֹרָה בְּאַמְתָּ, שֶׁלֹּא לְהִתְרַפּוֹת מִמֶּנָּה בְּשׁוֹם אִפֶּן, כְּשׁוֹר שְׁנוֹתָיִן עָלָיו הָעַל, רַק כִּפִּי כּוּזִי.

כִּי עֶפֶר אֶתָּה וְאֵל עֶפֶר תֵּשׁוּב. יִתְכֵן שֶׁהָאָדָם נִבְרָא מֵהָעֵפֶר לְרַמּוֹ לוֹ שֶׁצָּרִיךְ לְהִיּוֹת כְּעֵפֶר כְּמוֹ שֶׁמִּתְפַּלְלִים וְנִפְשִׁי כְּעֵפֶר לְכָל תְּהִיָּה.

וְתַפְּלַל לַהֲשִׁים יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹכָה לְקַיִּים אֶת מֹה שְׁלֵמִדְנוּ, וּבְדֹאֵי לְהַתְפַּלֵּל דְּרָךְ תַּחֲנוּנִים וּבְכָל זֶשְׁבֵּר וְנִדְבָה:

רְבוּנוּ שֵׁל עוֹלָם, יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׁתַּחֲוֶנִי בְּכָל עֲמָךְ יִשְׂרָאֵל, בְּנִיךָ אֱהוֹבֶיךָ הַקְדוּשִׁים, לְהִיּוֹת כְּעֵפֶר לְכָל.

פסוק כ: רִשִׁי ד"ה חוה. נּוֹפֵל עַל לְשׁוֹן חֵיה, שִׁמְחִיה אֶת וְלִדּוֹתֶיהָ. וְאִי"ת מִדּוּעַ לֹא נִקְרָאָה חֵיה, י"ל הָאוֹת וְאוֹ בָּאָה מִמִּילַת וְלִדּוֹתֶיהָ.

פרק ד פסוק טו: וְהָיָה כָּל מִצְוָי יִהְיֶהנִי. פְּרִשִׁי בְּפִסּוֹק טו כָּל מִצְוָי יִהְיֶהנִי, הִבְהִמּוֹת וְהַחַיּוֹת, אֲבָל בְּנֵי אָדָם עֲדִינּוֹ לֹא הִיוּ שִׁיירָא מֵהֶם, רַק אֲבִיו וְאִמּוֹ, וּמֵהֶם לֹא הִיָּה יִרְאָה שִׁיִּהְרָגוּהוּ. עַכ"ל.

וּבַעֲזַרְתָּ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עוֹד יֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁלֹּא שִׁיךְ לְפָרֵשׁ עַל בְּנֵי הָאָדָם כִּינּוֹן שֶׁאִיךְ יִתְכֵן שֶׁאִמֵּר כָּל מִצְוָי יִהְיֶהנִי, וְכִי מִנִּין כּוֹלֵם יִדְעוּ שֶׁהוּא הָרַג. (וְאוֹלִי הָאִמִּין בְּהַשְׁגָּחָה הָעֲלִיוֹנָה שֶׁתְּסוּבֵב שְׁכוֹלֵם יִהְיוּ שְׁלִיחִים מֵהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַעֲנִישׁוֹ)

וַיֹּאמֶר לוֹ ה' לָכֵן כָּל הָרַג קִין שְׁבַעֲתִים יָקָם. לֹא זֹכִיתִי לְהַבִּין מִדּוּעַ דּוֹקָא שְׁבַעָה דּוֹרוֹת.

פסוק כ: וַתֵּלֶד עֶדָה אֶת יָבֵל הוּא הָיָה אָבִי יֵשֶׁב אֶהֱל וּמִקְנָה. לְכַאוּרָה כּוֹנוֹת הַתּוֹרָה לְבֹאֵר מִדּוּעַ נִקְרָא כֵךְ וְהוּא סוֹפִי תִיבוֹת אָבִי יֵשֶׁב אֶהֱל וְאִם כֵן בְּפִסּוֹק כֹּא וְשֵׁם אָחִיו יוֹבֵל הוּא הָיָה אָבִי כָּל תַּפְּשׁ כְּפֹר וְעוֹנֵב. לִפִּי הַנִּי"ל לֹא זֹכִיתִי לְהַבִּין מִדּוּעַ נִקְרָא יוֹבֵל, וְאוֹלִי בְּמִילִים הוּא הִיָּה וְכו' יֵשׁ נִתְיֵנָת טַעַם לְשִׁמוֹ, וְיִהִי רְצוֹן שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יֹאִיר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְדוּשָׁה.

פסוק כד: כִּי שְׁבַעֲתִים יָקָם קִין וְלִמָּךְ שְׁבַעֲתִים וְשְׁבַעָה. וְאִי"ת מִדּוּעַ דּוֹקָא שְׁבַעֲתִים וְשְׁבַע, וְאוֹלִי כֵךְ הוֹקְשָׁה לְרִשִׁי הַקְדוּשָׁה, וְלִכֵּן כָּתֵב שְׁבַעֲתִים הִרְבָּה, שֶׁאִין לְפָרֵשׁ כּוֹנוֹת הַפִּסּוֹק שְׁבַעֲתִים וְשְׁבַע דּוֹקָא, אֲלֵא שְׁבַעֲתִים הִרְבָּה.

תפילה לביטול גזירות השמד

היות ששלטון הרשעים חסרי הדעת בארץ הקודש מנסים בכל כוחם להלחם בעולם התורה, ולא זכו להבין שהשמירה על תושבי ארץ ישראל היא רק על ידי עסק התורה וכדברי חז"ל הקדושים במסכת מכות (דף י.) אמר רבי יהושע בן לוי מאי דכתיב עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלם מי גרם לרגלינו שיעמדו במלחמה שערי ירושלם שהיו עוסקים בתורה, ואמרו חז"ל הקדושים אין כוחם של ישראל אלא בפיהם, (עין זהר הקדוש פרשת וישלח דף קעח.) על כן כמה אברכים כתבו תפילה להצלת הדור מגזירת השמד.

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך, שתצו את כל עמך ישראל, בנך אהוביך הקדושים, לקבל על עצמם בכל יום עול תורה באמת, ותעזרם להגות בתורתך הקדושה בכל יום, יומם ולילה, כפי כוחם, לשם שמים, בזהב גדול, ברציפות, בשמחה, ועל מנת לקיים, ובזכות זה תעביר גזירות הממשלה כלומר את בני ונשות ישראל לימודים אסורים, ולקחות אותם לצבא, (ובפרט את פלוגות פלוגות) היו לא תהיה, שהרי גלוי וידוע לפניך כמה קילקולים נוראיים יש בגזירות שמד אלו, ויהי רצון מלפניך שתבטל ברומיך הרבים את הגזירות האלו מעתה ועד עולם, ויהי רצון מלפניך שתעזור לכל בנך אהוביך הקדושים שיהיו אהבים, ומכבדים, ויראים זה מזה, ויתרוזקו בתכלית הריזוק משנאת זיונם, ובמוחלוקת, ובמבוי תלמידי זוכמים, ובזכות זה נזכה בקרוב שתעביר ממשלת זרן מן הארץ, ותגלה מלכותך עלינו מהרה, בהתגלות משיח צדקינו, ונזכה לבניין בית המקדש, ולגאולה העולמית, ברוחמים ובחסדים גמורים פשוטים ומגלים, במהרה בליבונו.

בחור יקר! קיבלת צו התיצבות? למידע ויעוץ

משפטי ולעזרה טלפן עכשיו לארגון עם קדוש

5172* או לאגודת בני הישיבות 02-31-32-140

לע"נ מרים בת עישה ע"ה לבית משפחת מסס נהנית מהעלון?

הזכות שלך לסייע בהוצאות הדפוס ניתן להקדיש לרפואה ולעילוי נשמת יקירך וכו' טלפן: 05484-67-992. או בנדירים פלוס קרנות פותח את ידך קרן 253 מזמור לאסף. כדאי להניח קופה בבית ובכל יום לתרום כפי היכולת. לשמיעת שיעורים מאוד

מרתקים ומחזקים: **073-371-82-54** זהר הקדוש

בגירסא: שלוחה 12. העמוד היומי מסכת שבת שלוחה 61. חיזוקים הנהגות ותפילות לבנות ישראל שלוחה 37. ניתן לרכוש את הספר מזמור לאסף על מסכתות סוכה ביצה ראש השנה (כ30 לקחים ותפילות מתוך הגמרא) בטל הנ"ל, נא להשאיר הודעה מפורטת בתא הקולי. תזכו לכל הברכות.

פרק ה פסוק ד: ויהיו ימי אדם אחרי הולידו את שת שמנה מאת שנה ויולד בנים ובנות. לא זכיתי להבין מה בא ללמדנו, וכן צריך עיון בהרבה פסוקים כאלו בפרשה.

פסוק כד: ויתחלף חנוך את האלוקים ואיננו פי לקח אתו אלוקים. פרש"י צדיק היה, וקל בדעתו לשוב להרשיע, לפיכך מיהר הקב"ה וסילקו והמיתו קודם זמנו. עכ"ל.

ביאור דבריו עפ"י זהר הקדוש (פרשת משפטים דף קו ע"ב) וזה לשונו "ועל דא, אפילו צדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד, במקום שבצלי תשובה עומדים". על חנוך כתוב שהיה צדיק, ולא צדיק גמור, משמע שהיה לו חטאים לפני כן, ולכן כתב רש"י לשוב ולהרשיע.

ובעזרת השם יתברך מכאן נלמד לקח גדול, יותר טוב לאדם לאדם למות קודם זמנו מאשר להיות רשע.

ותפיל להשם יתברך ששנה לקיים את מה שלמדנו, וכדאי להתפלל דרך תחנונים וכלב ושב וירדנה:

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך, שתצו את כל עמך ישראל, בנך אהוביך הקדושים, לדעת, לאכזר, ולהשיב אל לב, שיותר טוב לאדם למות קודם זמנו, מאשר להיות רשע.

פרק ה כט: ויקרא את שמו נח לאמר זה נחמנו ממצענו ומעצבון ידינו. לא זכיתי להבין מנין ידע שנח ינחם.

פסוק לב: ויהי נח בן חמש מאות שנה ויולד נח את שם את חם ואת יפת. לא זכיתי להבין מה בא ללמדנו.

ואולי י"ל בעזרת השם יתברך שכיון שמדובר עליהם בהמשך הפרשה, הוצרכה התורה לכתוב שנולדו לנח. ולא זכיתי להבין מילת נח השניה מה באה ללמד.

פרק ו פסוק ג: ויאמר ה' לא ידון רוחי באדם לעלם בשנה הוא בשר ויהיו ימיו מאה ופסוקים שנה. יש אנשים שמפרשים את הפסוק שהאדם לא יכול לחיות יותר ממאה ועשרים שנה, ואחר המחילה מכבודם אין זה פירוש נכון לפי רש"י שפירש שהקב"ה ממתין לאדם שישוב בתשובה עד מאה ועשרים שנה.

וראיתי באחד מספרי הרב יצחק זילברשטיין שליט"א שכתב בשם רבי חיים מבריסק שמי שמברך את חברו שתחיה עד מאה ועשרים שנה אין זה מברך אלא מקלל.

ותפיל להשם יתברך ששנה לקיים את מה שלמדנו, וכדאי להתפלל דרך תחנונים וכלב ושב וירדנה:

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך, שתצו את כל עמך ישראל, בנך אהוביך הקדושים, לאריכות ימים ושנים מופלגים, עם בריאות הגוף והנפש לעבודתך.

פסוק ח: ונח מצא חן בעיני ה'. לא כתוב מדוע, ובעזרת השם יתברך אולי יש לבאר כמו שכתוב במשלי (פרק ג פסוק לד) אם ילצים הוא יליץ ולענוים יתן חן, ונח היה עניו.

ותפיל להשם יתברך ששנה לקיים את מה שלמדנו, וכדאי להתפלל דרך תחנונים וכלב ושב וירדנה:

רבונו של עולם, יהי רצון מלפניך, שתצו את כל עמך ישראל, בנך אהוביך הקדושים, לעזרה אבותית, ועל ידי זה נזכה למצא חן בעיניך.